

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z udziałem Z. W.

o sprostowanie działu I Kw

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 31 października 2024 r.

na skutek skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Z. W. od postanowienia Sądu Okręgowego w Sosnowcu z 27 czerwca 2023 r., sygn. II Cz 141/23,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Sosnowcu II Wydział Cywilny Odwoławczy (dalej: „Sąd Okręgowy”) postanowieniem z 23 czerwca 2023 r., II Cz 141/23 w sprawie z wniosku Starosty Będzińskiego z udziałem Z. W. (dalej: „skarżący” lub „uczestnik postępowania”) o sprostowanie działu I księgi wieczystej odrzucił zażalenie uczestnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Zawierciu z 28 marca 2023 r. DZKW/CZ1Z/0000427/23 oraz zwrócił uczestnikowi postępowania od Skarbu Państwa Sąd Rejonowy w Zawierciu kwotę 70 zł (siedemdziesiąt złotych) tytułem nienależnie uiszczonej opłaty od zażalenia.

Postanowienie Sądu Okręgowego zostało wydane w następującym stanie faktycznym. Sąd Rejonowy w Zawierciu postanowieniem z 28 marca 2023 r. odrzucił wniosek uczestnika postępowania o sporządzenie uzasadnienia postanowienia tego Sądu z 20 lutego 2023 r. wydanego w sprawie

DZKW/CZ1Z/0000427/23. Postanowienie zostało doręczone uczestnikowi postępowania 11 kwietnia 2023 r. Następnie skarżący 21 kwietnia 2023 r. wniósł zażalenie na przedmiotowe postanowienie, które Sąd Okręgowy odrzucił jako niedopuszczalne.

Uzasadniając podjęte rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wyjaśnił, że 7 listopada 2019 r. weszła w życie ustawa z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1469.; dalej: „ustawa nowelizująca”), która w art. 9 ust. 2 wprowadziła zasadę, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie stosuje się przepisy k.p.c. w brzmieniu nadanym tą właśnie ustawą. Tym samym w niniejszej sprawie, poczynwszy od 7 listopada 2019 r., zastosowanie miały znowelizowane przepisy k.p.c. Sąd Okręgowy wyjaśnił następnie, że wprowadzona ustawą nowelizującą zmiana procedury cywilnej polegała między innymi na odmiennym uregulowaniu zasad sporządzania uzasadnień orzeczeń, w tym postanowień wydanych na posiedzeniu niejawnym, a także zasad zaskarżania orzeczeń. Po pierwsze, odstąpiono od obowiązującej dotychczas zasady uzasadniania z urzędu zaskarżalnych postanowień wydanych na posiedzeniu niejawnym. Obecnie postanowienia wydane na posiedzeniu niejawnym nie są uzasadniane z urzędu. Stronie doręcza się sentencję postanowienia (art. 357 § 2 k.p.c.), natomiast jego uzasadnienie sąd sporządza tylko, gdy postanowienie jest zaskarżalne i tylko na żądanie strony zgłoszone w terminie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia (art. 357 § 21 k.p.c.). Po drugie, zgodnie z nowym brzmieniem art. 394 § 2 k.p.c. termin do wniesienia zażalenia wynosi tydzień od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem. Jeżeli przy wydaniu postanowienia sąd odstąpił od jego uzasadnienia, termin liczy się od dnia ogłoszenia postanowienia, a jeżeli podlegało ono doręczeniu od dnia jego doręczenia. Dokonując powyżej przedstawionych zmian ustawodawca zdecydował więc, że w nowym stanie prawnym zaskarżyć zażaleniem postanowienie sądu pierwszej instancji może jedynie ta strona, która najpierw w terminie ustawowym zażądała sporządzenia uzasadnienia tego postanowienia. Sąd Okręgowy wyjaśnił następnie, że jedynym wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, gdy sąd wydając zaskarżalne postanowienie postanowił o odstąpieniu od jego uzasadnienia (zgodnie z art. 357 § 6 k.p.c.). Dotyczy to

przypadku, gdy tym postanowieniem sąd w całości uwzględnił wniosek strony i podzielił jej argumenty. Jedynie w takim przypadku strona, aby zaskarżyć postanowienie nie musi żądać sporządzenia uzasadnienia, a termin do wniesienia zażalenia liczy się od dnia ogłoszenia postanowienia, a jeżeli podlegało ono doręczeniu od dnia jego doręczenia (art. 394 § 2 zdanie drugie k.p.c.).

Końcowo Sąd Okręgowy wyjaśnił, że wszystkie omówione regulacje stosuje się odpowiednio w postępowaniu nieprocesowym (art. 13 § 2 k.p.c.). Warunkiem dopuszczalności zażalenia, jest więc uprzednie zażądanie uzasadnienia poza omówionym wyjątkiem, który w niniejszej sprawie nie miał miejsca. Ponieważ skarżący tego warunku nie dopełnił, gdyż nie złożył w ustawowym terminie wniosku o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem, lecz od razu wniósł zażalenie, które w związku z tym, jako niedopuszczalne, podlegało odrzuceniu bez merytorycznego rozpoznania, Sąd Okręgowy orzekł o tym na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c.

Pismem datowanym na 30 sierpnia 2023 r. skarżący osobiście wniósł skargę nadzwyczajną „w poszukiwaniu swoich praw na drodze powództwa przeciw egzekucyjnego. Przeciw przemocy”. W skardze nadzwyczajnej skarżący nie wskazał przedmiotu zaskarżenia oraz ewentualnych zarzutów, które mogłyby być wobec niego skierowane.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 89 § 2 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 622 z późn. zm., dalej: „u.SN”) skargę nadzwyczajną może wnieść Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich oraz, w zakresie swojej właściwości, Prezes Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznik Praw Dziecka, Rzecznik Praw Pacjenta, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznik Finansowy, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Wobec treści art. 89 § 2 u.SN legitymacja do wniesienia skargi nadzwyczajnej nie przysługuje stronie postępowania. Oznacza to, że w postępowaniu ze skargi nadzwyczajnej zdolność strony do inicjowania tego

postępowania jest wyłączona. Sporządzenie skargi nadzwyczajnej osobiście przez stronę jest dotknięte brakiem nieusuwalnym i powoduje konieczność odrzucenia skargi nadzwyczajnej, jako niedopuszczalnej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lipca 2023 r., II NSNc 309/23).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 95 pkt 1 u.SN, orzekł jak w sentencji.

[SOP]

r.g.